

УДК 334.7

М.Г. ІСАКОВ, канд. юрид. наук, Консультативна фірма «Глобус»

ВИДИ ДЕРЖАВНОГО КОНТРОЛЮ У СФЕРІ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Ключові слова: державний контроль, підприємницька діяльність

Суттєве значення для практичної організації та правового регулювання державного контролю у сфері підприємництва має класифікація його видів. Як слушно зауважує О.Ф. Андрійко, «вона є не лише теоретичним відображенням різноманітності та різноплановості контролю, а й практичним результатом виокремлення важливих сфер суспільного життя, що перебувають під контролем держави» [1, с.351]. С.М. Климова наголошує, що «можливість класифікації державного контролю впливає з методологічного тлумачення функцій контролю як сукупності складових елементів, що характеризують її з точки зору цільової спрямованості, предмету впливу, характеру або форми дій, результату дії тощо» [2, с.7].

Питання класифікації видів державного контролю, в тому числі у сфері підприємницької діяльності, залишається дискусійним серед вчених-адміністративістів. Дослідженням окремих підходів до класифікації та видів контролю присвячені праці В.Б. Авер'янова, О.Ф. Андрійка, Ю.П. Битяка, О.П. Віхрова, Л.К. Воронової, В.М. Гаращука, С.Т. Кадькаленко, С.В. Ківалова, С.М. Клімової, Т.О. Коломощ, В.К. Колпакова, І.М. Коросташова, Н.П. Кучерявенко, О.М. Музичука, М.В. Павленка, Л.А. Савченко, С.Г. Стеценко та ін. Метою даної статті є узагальнення існуючих критеріїв поділу контролю, а також дослідження різних видів контролю відносно суб'єктів підприємництва.

Існує значна кількість критеріїв, а, отже, і класифікацій державного контролю, серед

яких можна назвати як традиційні, які виділяються більшістю вчених, а також і ті, які розглядають окремі науковці. При цьому, будь-яка класифікація заслуговує на увагу та потребує дослідження, хоча й не всі з них мають практичне значення.

Безперечно, вичерпного переліку видів державного контролю навести не можна, однак спробуємо узагальнити існуючі точки зору стосовно його поділу. На основі різних підходів до поділу на види державного контролю у сфері підприємництва виділимо основні критерії класифікації.

1. За колом суб'єктів, які здійснюють контроль. Такий критерій класифікації є найбільш традиційним в науці адміністративного права. Проте, виділення видів контролю за цим критерієм відрізняється в окремих науковців. Так, В.Б. Авер'янов, називає адміністративний контроль (органами виконавчої влади), президентський, парламентський, судовий, та специфічний різновид контролю з боку органів прокуратури – прокурорський нагляд [1, с.354]. І.П. Голосніченко та Я.Ю. Кондратьєв за цим критерієм виділяють: контроль, який здійснюють органи державної влади та управління; контроль, який здійснюють судові органи; та контроль, який здійснює громадськість [4, с.166–174]; В.М. Гаращук: контроль з боку органів законодавчої влади; громадський контроль; контроль з боку представницьких органів місцевого самоврядування; судовий контроль; контроль з боку спеціалізованих контролюючих органів [5, с.247–268]; С.Г. Стеценко: державний контроль та громадський контроль [6, с.198, 209]; О.П. Рябченко: контроль з боку Верховної Ради, Президента, Кабінету Міністрів; громадський; судовий контроль; нагляд прокуратури; контроль органів місцевого самоврядування; внутрішньовідомчий [7, с.230–250].

Аналізуючи наведені класифікації, необхідно відзначити, що окремі з них називають за одним критерієм як види, так і підвиди контролю. Наприклад, парламентський, президентський, адміністративний, судовий конт-

ролю, на нашу думку, є підвидами державного контролю. При цьому, жоден з названих авторів не виділяє за ознакою суб'єкта здійснення контроль, що здійснюється міжнародними організаціями, насамперед правозахисними. З огляду на це, необхідним є виокремлення такого виду контролю, як міжнародний.

Отже, за суб'єктом, уповноваженим здійснювати контроль, виділимо такі його різновиди: міжнародний контроль; державний контроль (підвидами якого є парламентський, президентський, адміністративний, судовий, прокурорський нагляд); самоврядний контроль (з боку органів місцевого самоврядування); громадський контроль.

2. За взаємозв'язком контролюючого суб'єкта та підконтрольного об'єкта виділяють зовнішній та внутрішній контроль. Внутрішній контроль здійснюється в межах організаційної підпорядкованості суб'єкта та об'єкта контролю, а при зовнішньому контролі така підпорядкованість відсутня.

Дані види контролю відрізняються і за методами впливу на об'єкту контролю на вибором засобів здійснення повноважень контролюючим суб'єктом. Погоджуємось з В.Б. Авер'яновим, що внутрішній контроль є суто внутрішньою справою і здійснюється органами однієї системи, може стосуватися широкого кола питань діяльності системи, а зовнішній контроль, як правило, здійснюється щодо конкретної сфери чи функції і стосується якогось певного аспекту діяльності управлінської системи. Вплив зовнішнього контролю, в більшості випадків, обмежений можливостями опосередкованого впливу шляхом надання інформації та висловлення своєї позиції органу, уповноваженому приймати рішення з цих питань [1, с.354].

У сфері підприємницької діяльності внутрішній контроль може здійснюватись власником підприємства, установи організації, засновниками юридичної особи, фізичною особою – суб'єктом господарювання щодо своїх підлеглих тощо. Зовнішній же контро-

лю здійснюється як органами державної влади та місцевого самоврядування, так і громадськістю.

3. За часом здійснення контроль поділяється на попередній, поточний (оперативний) і наступний.

Попередній контроль виконує запобіжну функцію, і зміст його полягає у виявленні й попередженні можливих негативних явищ, що можуть настати за наявності обставин, що вже існують і можуть негативно проявитися у майбутньому [1, с.352]. Він здійснюється до початку діяльності суб'єкта господарювання і має на меті як виявлення необхідних умов для існування підприємця, так і обґрунтованості підстав для прийняття відповідних рішень щодо такого суб'єкта. Зміст попереднього контролю полягає у виявленні та попередженні можливих негативних дій з боку суб'єктів господарювання під час здійснення ним підприємницької діяльності. Попередній контроль у сфері підприємництва здійснюється при утворенні суб'єкта господарювання (при державній реєстрації), а також при отриманні ним спеціальних дозволів на ведення підприємницької діяльності (ліцензій, патентів тощо).

Поточний (оперативний) контроль здійснюється в процесі підприємницької діяльності, його завданням є перевірка дотримання суб'єктами господарювання законодавства, виконання ними взятих на себе зобов'язань. Завдання такого контролю полягає в перевірці на конкретних стадіях діяльності суб'єкта, виявленні можливих недоліків та попередженні можливих негативних наслідків неправомірних дій підприємця. Поточний контроль здійснюється впродовж усього періоду діяльності підприємців при проведенні, як правило, планових перевірок.

Наступний контроль здійснюється після виконання певних дій та має на меті з'ясування відповідності результату початковому рішенню. З допомогою цього виду контролю перевіряється діяльність за певний період, доцільність та законність дій у цілому. Проведення такого контролю може сприяти

виробленню наступних рішень та проведенню управлінських дій [1, с.353]. Наступний контроль у сфері підприємництва може проводитись при припинення діяльності суб'єкта господарювання, за календарний рік, щодо виконання певних проектів, використання наданих державою субвенцій та дотацій тощо.

4. Залежно від характеру та обсягу контрольних повноважень виділяють загальний та спеціальний контроль. При такій класифікації важливим є обсяг повноважень контролюючого суб'єкта, їх характер та закріплення у нормативно-правовому акті, що регламентує діяльність суб'єкта контролю. Так, загальний контроль здійснюють органи нарівні зі своєю основною діяльністю. Спеціальний контроль існує тоді, коли основною функцією органу є здійснення контролю. Він має предметне спрямування і проводиться за конкретною сферою або функцією управління. На відміну від загального, під час здійснення спеціального контролю проводиться більш глибокий аналіз реального стану, детальніше проводяться спостереження й перевірки виконання поставлених завдань, застосовуються заходи попередження та припинення неправомірних дій

Окремі науковці деталізують цю класифікацію, виділяючи загальний, відомчий та міжвідомчий, надвідомчий контроль [5, с.242; 8, с.526]. Відомчий контроль здійснюють міністерства та відомства всередині відповідної структури (його також називають внутрішньовідомчим).

Сутність міжвідомчого контролю полягає в тому, що його здійснює орган міжгалузевої компетенції за виконанням загальнообов'язкових правил, які діють у відповідній сфері. Особливостями його є те, що він виключає підпорядкованість, тобто здійснюється органом іншої відомчої належності; коло питань, яке має право перевіряти орган міжвідомчого контролю, є вузьким, прив'язане до завдань, які стоять перед цим органом. Наприклад, Державний комітет статистики України контролює тільки порядок організації та ведення статистичної звітності міністерствами, дер-

жавними комітетами та іншими відомствами [5, с.242–243]. До міжвідомчого контролю відносять і контроль з боку спеціалізованих державних інспекцій, служб, комісій, комітетів, управлінь тощо, які структурно входять до складу відповідних міністерств чи відомств (пожежна, санітарна, автомобільна та інші інспекції, підрозділи митної служби тощо).

Надвідомчий контроль здійснюють органи загальної компетенції – Кабінет Міністрів України, Рада міністрів АРК, місцеві державні адміністрації з питань господарського, соціально-культурного та адміністративно-політичного будівництва, незалежно від відомчого підпорядкування об'єктів контролю. До органів, що здійснюють надвідомчий контроль, також можна зарахувати й судові органи.

5. Залежно від призначення контролю виділяють загальний та цільовий контроль [8, с.526]. Загальний контроль охоплює всі напрями діяльності суб'єкта господарювання, тоді як цільовий контроль – окремого напрямку роботи (наприклад, сплати податків, використання дотацій, дотримання санітарних норм та ін.)

6. Залежно від джерел отримання даних контроль поділяють на фактичний і документальний [3; 9, с.208]. Документальний контроль здійснюється на підставі аналізу документів, що відображають показники діяльності суб'єкта господарювання (наприклад, «Порядок проведення митними органами невізних документальних перевірок», затверджений Постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 р. № 71 [10]). Фактичний контроль здійснюється на підставі фактичного (наочно-го) аналізу діяльності підконтрольного об'єкта. Документальний та фактичний контроль в науці іноді називають методами державного контролю, а не видами.

7. Залежно від форми здійснення виділяють контроль, що проводиться: у формі перевірок (вивчення окремих напрямів фінансово-господарської діяльності, за результатами якої складають довідку або доповідну записку); ревізій (документальний контроль фінан-

сово-господарської діяльності, за наслідками якої складають акт); витребування звітів тощо [5, с.243]. Деякі науковці до таких форм відносять також аналіз, моніторинг, нагляд, спостереження, ознайомлення із звітною документацією, інвентаризацію тощо [11, с.195].

8. За сферою реалізації виділяють фінансовий, антимонопольний, митний, статистичний контроль, контроль за виконанням управлінських рішень тощо [12, с.229; 13, с.296].

Найбільш досліджуваним серед названих видів є фінансовий контроль. Л.А. Савченко визначає його як діяльність державних органів і недержавних організацій, наділених відповідними повноваженнями, що спрямована на забезпечення законності, фінансової дисципліни, раціональності в ході мобілізації, розподілу й використання фінансових ресурсів держави» [14, с.19]. На думку Л.К. Воронової, фінансовий контроль – це регламентована правовими нормами діяльність державних, муніципальних та інших публічних органів з перевірки своєчасності й точності планування, обґрунтованості й повноти надходження коштів у відповідні фонди, правильності та ефективності їх використання [15, с.82]. Натомість С.Т. Кадькаленко фінансовий контроль називає «цілеспрямованою діяльністю законодавчих і виконавчих органів публічної влади і недержавних організацій, спрямованою на забезпечення законності, фінансової дисципліни і раціональності у ході мобілізації, розподілу і використання коштів централізованих і децентралізованих грошових фондів держави з метою найефективнішого соціально-економічного розвитку усіх суб'єктів фінансових правовідносин» [16, с.67].

Отже, основним завданням фінансового контролю є перевірка правильності та раціональності планування та використання фінансових ресурсів (зокрема, і суб'єктами господарювання). Т.О. Коломоець завданнями цього виду контролю називає також забезпечення виконання і додержання законів і фінансової дисципліни всіма державними, громадськими організаціями, посадовими особами і громадянами; попе-

редження та усунення порушень фінансової дисципліни [17, с.15].

Фінансовий контроль у сфері підприємництва здійснюється за витрачанням коштів і матеріальних цінностей, їх збереженням, станом і достовірністю бухгалтерського обліку і звітності в міністерствах, відомствах, державних комітетах, державних фондах, бюджетних установах, а також на підприємствах і в організаціях, які отримують кошти з бюджетів усіх рівнів та державних валютних фондів [13, с.296–297].

Підвидом фінансового контролю є податковий контроль, «спрямований на забезпечення дотримання податкового законодавства суб'єктами, які реалізують податковий обов'язок або забезпечують його реалізацію» [9, с.207]. В. Онищенко розглядає його як діяльність посадових осіб податкових органів щодо спостереження за відповідністю процесу організації платниками податків обліку об'єктів оподаткування, методики обчислення й сплати податків і податкових платежів за чинним законодавством, виявлення відхилень, допущених під час виконання норм податкового законодавства, та визначення впливу наслідків порушень на податкові зобов'язання [18, с.215].

Ще одним специфічним видом фінансового контролю є банківський контроль, який здійснюється у сфері кредитно-грошових відносин. На думку М.В. Павленко, предметом банківського контролю є «діяльність Національного банку України, органів внутрішньо-банківського контролю, зовнішнього аудиту, спрямована на виявлення, запобігання порушень законності в процесі банківської діяльності з метою забезпечення фінансової стабільності банківської і фінансової системи України та захисту прав й інтересів кредиторів, вкладників банківських установ, споживачів банківських послуг» [19, с.15].

Одним із видів державного контролю, що знаходяться сьогодні в стадії формування, є контроль за дотриманням антимонопольно-конкурентного законодавства, що здійсню-

ються Антимонопольним комітетом України «з метою запобігання монопольному становищу окремих суб'єктів господарювання на ринку (ст.40) [20]. Метою такого контролю є протидія монопольним «зазіханням» з боку окремих суб'єктів господарювання, захист інтересів суб'єктів малого і середнього підприємництва тощо.

Митний контроль – це сукупність заходів, що здійснюються уповноваженими на це посадовими особами митної служби з метою забезпечення додержання державними органами, підприємствами їх службовими особами, а також громадянами порядку переміщення через митний кордон України товарів та інших предметів. Він здійснюється митними органами відносно товарів, транспортних засобів та інших предметів, які переміщуються через митний кордон України юридичними та фізичними особами [21, с.32].

Окреме місце в системі контролю посідає статистичний контроль, який здійснюється органами статистики і часто використовується при здійсненні інших видів контрольної діяльності [13, с.297].

9. Контроль за суб'єктами підприємництва можна поділити на плановий та позаплановий. Така класифікація здійснена Законом України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» від 5 квітня 2007 р. «Плановий контроль здійснюються відповідно до річних або квартальних планів, що затверджуються органом державного нагляду (контролю) до 1 грудня року, що передує плановому, або до 25 числа останнього місяця кварталу, що передує плановому (ст.5) [22]. Підстави для проведення позапланового контролю визначаються названим Законом.

10. За кількісним складом суб'єктів контролю О.М. Музичук виділяє також одноосібний і колективний контроль [3]. Схожий поділ можна знайти у Законі України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», де визначено такі види контролю у сфері госпо-

дарської діяльності як комплексний контроль, що може здійснюватися кількома органами державного нагляду (контролю), якщо їх повноваження на здійснення чи участь у комплексних заходах передбачені законом (п.2 ст.4) та звичайний, який здійснюється одним органом [22].

11. У п.8 ст.4 Закону «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» зазначено, що органи державного нагляду (контролю) та суб'єкти господарювання мають право фіксувати процес їх здійснення засобами аудіо- та відеотехніки [22], у зв'язку з чим О.М. Музичук виокремлює такі види контролю, як автоматизований та неавтоматизований [3].

12. Державний контроль у сфері підприємництва можна класифікувати залежно від сфер господарської діяльності, в яких він здійснюється. Відповідно до ст.19 Господарського кодексу України, держава здійснює контроль і нагляд за господарською діяльністю суб'єктів господарювання у таких сферах: збереження та витрачання коштів і матеріальних цінностей суб'єктами господарських відносин – за станом і достовірністю бухгалтерського обліку та звітності; фінансових, кредитних відносин, валютного регулювання та податкових відносин – за додержанням суб'єктами господарювання кредитних зобов'язань перед державою і розрахункової дисципліни, додержанням вимог валютного законодавства, податкової дисципліни; цін і ціноутворення – з питань додержання суб'єктами господарювання державних цін на продукцію і послуги; монополізму та конкуренції – з питань додержання антимонопольно-конкурентного законодавства; земельних відносин – за використанням і охороною земель; водних відносин і лісового господарства – за використанням та охороною вод і лісів; відтворенням водних ресурсів і лісів; виробництва і праці – за безпекою виробництва і праці, додержанням законодавства про працю; за пожежною, екологічною, санітарно-гігієнічною безпекою; за дотриманням

стандартів, норм і правил, якими встановлено обов'язкові вимоги щодо умов здійснення господарської діяльності; споживання – за якістю і безпечністю продукції та послуг; зовнішньоекономічної діяльності – з питань технологічної, економічної, екологічної та соціальної безпеки [20].

Особливим різновидом контролю називають нагляд. Проте, погляди щодо співвідношення названих понять в науковій літературі відрізняються. Так, деякі вчені вважають ці терміни синонімами. Ототожнюється державний контроль та нагляд і в законодавстві (наприклад, відповідно до Закону України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності») [22].

Підтримуємо думку вчених, які пропонують розрізняти терміни «контроль» і «нагляд». При цьому, нагляд можна розглядати різновидом контролю. Зосередимо увагу на відмінностях, які відрізняють контроль від нагляду. Як слушно зазначає О.П. Віхров, контроль є більш широким поняттям, ніж нагляд, і у порівнянні з останнім включає перевірку фактичного стану справ не тільки з точки зору законності, а й доцільності, допускає втручання в оперативно-господарську і виробничу діяльність підконтрольного суб'єкта. Нагляд же здійснюється виключно з точки зору законності, має за мету виявлення та попередження правопорушень, усунення їх наслідків без права втручатися в оперативно-господарську і виробничу діяльність піднаглядного суб'єкта [23, с.77–78]. На відміну від нагляду, органи контролю можуть діяти як щодо підпорядкованих об'єктів, так і таких, що не знаходяться у безпосередньому до них підпорядкуванні [24, с.120–121]. У процесі нагляду застосовуються заходи адміністративного впливу, а за результатами контролю можуть застосовуватися і заходи дисциплінарні [1, с.350–351].

Контроль, на відміну від нагляду, проводиться безперервно широким колом органів (в тому числі, органами всіх гілок влади), тоді як нагляд здійснює єдиний державний орган –

прокуратура. Хоча законодавством вживаються терміни «санітарний нагляд», «пожежний нагляд» тощо, з точки зору сутності таких заходів вони також є контролем. Адже контролюючі органи (на відміну від органів нагляду) мають право самостійно притягувати винних осіб до юридичної відповідальності [13, с.292]. А, наприклад, органи санітарного, пожежного нагляду можуть, за наявності підстав, прийняти рішення про призупинення роботи підконтрольного їм об'єкта до усунення виявлених правопорушень. Погоджуємось з позицією, що «такі їх дії фактично прирівнюються до управлінської діяльності адміністрації цих об'єктів або вищих відносно них органів [5, с.244].

Водночас, органи прокуратури, здійснюючи нагляд, уповноважені тільки ставити питання про усунення виявлених порушень законодавства. Прокурор вносить протест, вносить припис або подання про усунення порушень закону, але самостійно ніяких конкретних дій щодо ліквідації (припинення) протиправної ситуації не здійснює. Конкретні дії щодо наведення порядку здійснюють компетентні посадові особи – сама особа, винна у вчиненні правопорушення, або вища посадова особа, яка має право втручатися в оперативну діяльність підконтрольного їй об'єкта [5, с.244].

Необхідно відмітити, що наведені ознаки, що характеризують контроль та нагляд, не завжди в повному обсязі відображені нормативно-правовими актами. Так, Ю.П. Битяк зазначає, що чинне законодавство знає випадки, коли контролюючі органи мають наглядові повноваження, а в діяльності прокуратури виявляються елементи контролю. Наприклад, органи внутрішніх справ, здійснюючи адміністративний нагляд за особами, звільненими з місць позбавлення волі, не можуть самостійно притягати до відповідальності особу, яка порушує правила адміністративного нагляду (притягає суд (суддя)). У свою чергу, письмовий припис прокурора про усунення порушень закону згідно зі ст.22 Закону України «Про прокуратуру» підлягає негайному вико-

нанню, тобто прокурор у цьому разі фактично втручається в оперативну діяльність підприємства, організації, установи, перериваючи протизаконний перебіг подій. Але прокурор самостійно не може притягти винну посадову особу до відповідальності за невиконання припису [5, с.244–245].

Наведені приклади свідчать про те, що законодавством не розмежовується нагляд і контроль як окремі види діяльності органів державної влади. На основі наведених теоретичних положень вважаємо таке розмежування необхідним, і воно повинно бути відображене законодавством. Нагляд є різновидом контролю, що має певні особливості, зокрема, здійснюється щодо організаційно не підпорядкованих об'єктів з метою виявлення та попередження правопорушень, усунення їх наслідків і притягнення винних до відповідальності, без права втручатися в оперативну й господарську діяльність піднаглядних об'єктів, зміни чи скасування їх актів управління.

В законодавстві України сьогодні часто застосовується термін «моніторинг», який необхідно відмежовувати від контролю. У науковій літературі моніторинг визначають як підвид контролю, який порівняно з наглядом, за наслідками впливу відносять до його пасивної форми [1, с.351]. Застосування моніторингу пов'язують із відсутністю ситуації чи процесу у сфері управлінської діяльності, відмежуванням впливу прийнятих управлінських рішень, правових актів на існуючі суспільні відносини. При цьому використовуються як методи такої діяльності не стільки перевірки та ревізії, скільки спостереження та аналіз [12, с.433]. Отже, моніторинг є різновидом контролю, який проводиться, в першу чергу, з метою збору інформації, необхідної для прийняття рішень, в тому числі, контролюючими органами.

Відмінності між контролем, наглядом та моніторингом необхідно враховувати і в законодавстві, і в науковій літературі, оскільки ототожнення цих термінів є недоцільним. Погоджуємось з О.П. Віхровим, що «лише при

здійсненні контролю за господарською діяльністю між органом держави чи органом місцевого самоврядування, які здійснюють контроль та підконтрольним суб'єктом господарювання складаються відповідні контрольно-наглядові відносини. Ці відносини носять взаємний, відносний характер: суб'єктові, який здійснює контроль, (органу контролю) завжди протистоїть підконтрольний суб'єкт господарювання. Зв'язок між цими суб'єктами полягає в наявності права вимоги в одного з них і відповідного обов'язку в іншого [23, с.79].

Підсумовуючи вищевикладене, варто зазначити, що абсолютно вичерпний перелік видів контролю дати надзвичайно складно, хоча в такій вичерпності і немає потреби. Аналіз існуючих наукових відходів до поділу контролю на певні види дозволяє зробити висновки, що загальноприйнятих критеріїв для його класифікації немає. Найбільш поширеними є такі критерії класифікації як суб'єкт здійснення контролю, зв'язок із підконтрольним суб'єктом, предмет контролю, форма, методи та етап (стадія) контролю. Кожен із зазначених критеріїв, на нашу думку, має право на існування, так як дає можливість більш детально проаналізувати сутність та особливості контролю.

З іншого боку, погоджуємось з О.М. Музичуком щодо необхідності «виокремлення серед видів контролю основних, тобто таких, які мають більше порівняно з іншими його видами (підвидами) практичне значення» [3]. Таким критерієм вважаємо суб'єкта, що здійснює контроль. За вказаним критерієм контроль за суб'єктами господарювання можна поділити на державний, підвидами якого є парламентський, президентський, адміністративний, судовий; самоврядний контроль за діяльністю суб'єктів підприємництва; громадський контроль; міжнародний контроль.

ЛІТЕРАТУРА

1. Адміністративне право України. Академічний курс : підручник : у 2 т. Т. 1. Загальна

частина / ред. кол.: В. Б. Авер'янов (голова). – К. : Юрид. думка, 2004. – 584 с.

2. Клімова С. М. Інституціональна організація фінансового контролю на центральному рівні державного управління : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук : спец. 12.00.07 / С. М. Клімова. – Х., 2003. – 18 с.

3. Музичук О.М. Проблеми класифікації контролю за діяльністю правоохоронних органів в Україні / О. М. Музичук // Право і безпека. – 2010. – № 2 (35).

4. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина : підручник / [за заг. ред. І. П. Голосніченка, Я. Ю. Кондратьєва]. – К. : Укр. акад. внутр. справ, 1995. – 177 с.

5. Адміністративне право України : підручник / Ю. П. Битяк, В. М. Гарашук, О. В. Дьяченко та ін. ; за ред. Ю. П. Битяка. – К. : Юрінком Інтер, 2005. – 544 с.

6. Стеценко С. Г. Адміністративне право України : навч. посіб. / С. Г. Стеценко. – К. : Атіка, 2008. – 624 с.

7. Адміністративна діяльність органів внутрішніх справ. Загальна частина : підручник / за заг. ред. О. П. Рябченко. – Х. : Вид-во Харк. нац. ун-ту внутр. справ, 2009. – 256 с.

8. Колпаков В. К. Адміністративне право України : підручник / В. К. Колпаков, О. В. Кузьменко. – К. : Юрінком Інтер, 2003. – 544 с.

9. Кучерявенко Н. П. Налоговое право : учебник / Н. П. Кучерявенко. – Харьков : Консум, 1997. – 432 с.

10. Постанова Кабінету Міністрів України «Порядок проведення митними органами невізних документальних перевірок» : від 02.02.2011 р., № 71 // Офіційний вісник України. – 2011. – № 9. – Ст. 415.

11. Гарашук В. М. Теоретико-правові проблеми контролю та нагляду у державному управлінні: дис. ... доктора юрид. наук : 12.00.07 / В. М. Гарашук. – Х., 2003. – 412 с.

12. Державне управління: теорія і практика / за заг. ред. проф. В. Б. Авер'янова. – К. : Юрінком Інтер, 1998. – 432 с.

13. Административное право Украины : учебник / под общ. ред. С. В. Кивало ва. – Х. : Одиссей, 2004. – 880 с.

14. Савченко Л. А. Правові проблеми фінансового контролю в Україні : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня д-ра юрид. наук : спец. 12.00.07 / Л. А. Савченко. – Х., 2002. – 42 с.

15. Воронова Л. К. Фінансове право України : підручник / Л. К. Воронова. – К. : Прецедент ; Моя книга, 2006. – 448 с.

16. Кадькаленко С. Т. Публічність як визначальна риса фінансового права / С. Т. Кадькаленко // Вісник Академії праці і соціальних відносин федерації профспілок України. – 2002. – № 4 (17). – С. 64–70.

17. Коломоєць Т. О. Фінансове право : курс лекцій [для студ. юрид. ф-ту] / Т. О. Коломоєць. – Запоріжжя, 1999. – 72 с.

18. Онищенко В. Податковий контроль у системі державного регулювання економіки / В. Онищенко // Регіональна економіка. – 2002. – № 1. – С. 213. – 218.

19. Павленко М. В. Правові засади банківського контролю в Україні / М. В. Павленко: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук / 12.00.07. – К., 2010. – 21 с.

20. Закон України «Господарський Кодекс України» : від 16.01.2003 р. // ВВР України. – 2003. – № 18. – Ст. 144.

21. Коросташова І. М. Організаційно-правові засади контролю в митній службі України: дис. ... кандидата юрид. наук : 12.00.07 / Коросташова І. М. – К., 2006. – 210 с.

22. Закон України «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності» : від 05.04.2007 р. // ВВР України. – 2007. – № 29. – Ст. 389.

23. Віхров О. П. Організаційно-господарські зобов'язання з контролю (нагляду) за господарською діяльністю / О. П. Віхров // Вісник ІСПД НАН України. – 2011. – № 1. – С. 77–82.

24. Андрійко О. Ф. Організаційно-правові проблеми державного контролю у сфері ви-

конавчої влади: дис. ... доктора юрид. наук : | 12.00.07 / О. Ф. Андрійко. – К., 1999. – 378 с.

Исаков М. Г. Види державного контролю у сфері підприємницької діяльності / М. Г. Исаков // Форум права. – 2012. – № 1. – С. 387–395 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/FP/2012-1/12imgcpd.pdf>

Узагальнено існуючі критерії поділу контролю у сфері підприємницької діяльності, а також досліджено різні види контролю відносно суб'єктів підприємництва.

Исаков М.Г. Виды государственного контроля в сфере предпринимательской деятельности

Обобщены существующие критерии разделения контроля в сфере предпринимательской деятельности, а также исследованы виды контроля относительно субъектов предпринимательства.

Isakov M.G. Types of State Control Are in the Field of Entrepreneurial Activity

Generalized existent criteria of division of control in the field of entrepreneurial activity, and also the different types of control are investigational in relation to business entities.

Форум права Форум права